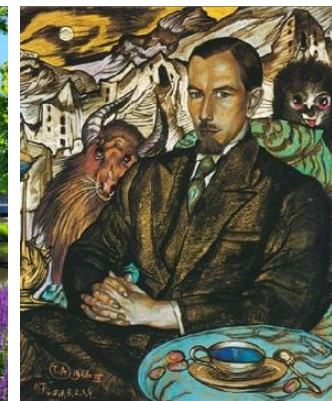

Słupsk

Współpraca bilateralna
w ramach Polsko-Szwajcarskiego
Programu Rozwoju Miast

28.08.2025 r.

Głównym celem Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy jest zmniejszanie różnic społeczno-gospodarczych w Unii Europejskiej i w Polsce dzięki dalszemu wzmocnieniu współpracy dwustronnej pomiędzy Szwajcarią a Polską. Celem Programu jest podniesienie jakości życia mieszkańców średnich miast w Polsce, a poprzez to, zmniejszenie różnic społeczno-gospodarczych w kraju.

Całkowity budżet Programu wynosi ponad 375 mln CHF, w tym 320 mln CHF wsparcia szwajcarskiego oraz wkład krajowy. Dwa główne filary Programu:

- Polsko-Szwajcarski Program Rozwoju Miast – 328 mln franków szwajcarskich (278 mln wkładu Szwajcarii i 49 mln wkładu Polski),
- Program Badania Naukowe i Innowacje – 41 mln franków szwajcarskich (35 mln wkładu Szwajcarii i 6 mln wkładu Polski),

Z **Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast** zostaną sfinansowane projekty wspierające zrównoważony rozwój ukierunkowany na gospodarkę, środowisko i społeczeństwo oraz wzmacniające zarządzanie strategiczne w miastach. Przewidziano też wymianę dobrych praktyk z partnerami szwajcarskimi.

Środki przeznaczone na współpracę bilateralną dla jednostkowego projektu: 150.000 CHF

Instytucje zaangażowane w projekt w Szwajcarii i Polsce:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss State Secretariat for Economic Affairs SECO

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

Embassy of Switzerland in Poland

ENCO
urbaplan

Słupsk

Liczba mieszkańców: 86 365

Powierzchnia: 52,7 km²

Lokalizacja: województwo pomorskie

Połączenia komunikacyjne:

- S6 – połączenie z Trójmiastem (lotnisko Gdańsk 120 km) oraz Szczecinem (lotnisko Szczecin-Goleniów 190 km)
- 21 – połączenie z Ustką (kierunek północny – dostęp do Bałtyku)

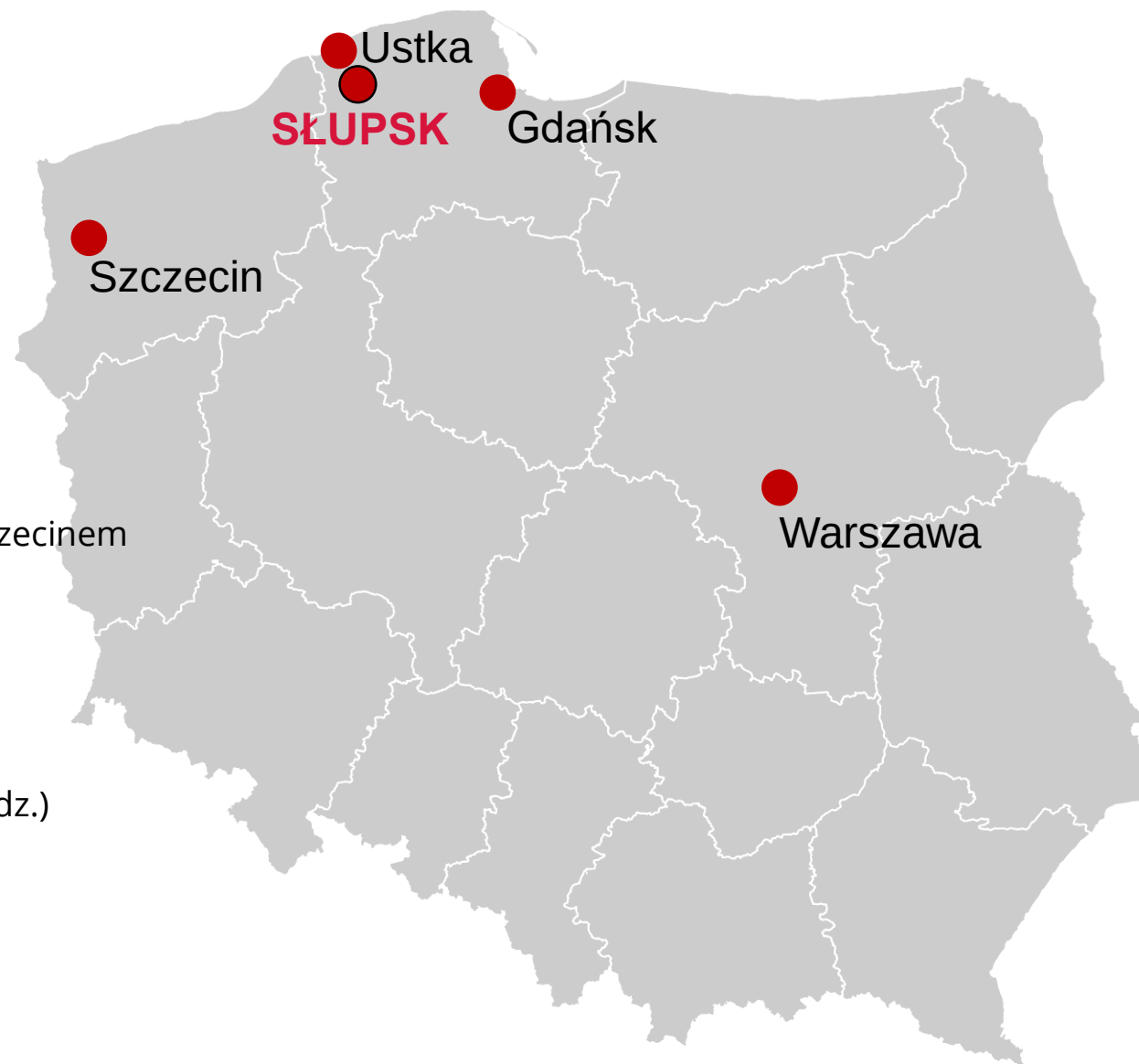
Odległość od Warszawy:

536 km (czas dojazdu samochodem – 6 godz., pociągiem – 4,31 godz.)

Rola miasta w regionie: funkcja subregionalna, lider MOF

Miasta partnerskie:

- Bari (Włochy, 1980), • Bucharra (Uzbekistan, 1994),
- Carlisle (Wielka Brytania, 1987), • Cartaxo (Portugalia, 2010),
- Flensburg (Niemcy, 1988), • Fredrikstad (Norwegia, 2012),
- Vantaa (Finlandia, 1987), • Vordingborg (Dania, 1994),
- Xiamen (Chiny, 2011)

TOŻSAMOŚĆ I POTENCJAŁ: GŁÓWNE SEKTORY GOSPODARKI I SPECJALIZACJE SUBREGIONU SŁUPSKIEGO

- **produkcja tworzyw sztucznych** - główne firmy: Plast-Box S.A. (producent opakowań plastikowych), Faser-Plast Poland Sp. z o.o. (producent komponentów z tworzyw sztucznych dla kolei, transportu i przemysłu ciężkiego; *kapitał szwajcarski*);
- **przetwórstwo spożywcze** - główne firmy: Milarex Sp. z o.o. (przetwórstwo łososia), Paula Fish PAULA FISH Sp. Komandytowa (przetwórstwo rybne), Perla Polska Sp. z o.o. Sp. k. (producent hummusu i przekąsek typu antipasti);
- **branża budowlana** - główne firmy: MS WIĘCEJ NIŻ OKNA Sp. z o.o. (producent okien i drzwi), Fimal PSB Słupsk (materiały potrzebne do budowy, wykończenia i urządzenia domu);
- **branża metalowa** - główne firmy: LEANN Stańczyk S.A. (obróbka metalu), Kamir Sp. z o.o. (laserowa obróbka metalu);
- **automotive** – główne firmy: Scania (produkcja podwozi autobusowych), AGC (produkcja szyb samochodowych).

Z uwagi na geograficzne położenie regionu **w ostatnich latach nastąpił dynamiczny rozwój inwestycji z sektora energii odnawialnych**, tj. farm fotowoltaicznych i wiatrowych (onshore i rozpoczęte niedawno offshore na Morzu Bałtyckim).

Liczba miejsc pracy wg branż na lokalnym rynku pracy:

- branża elektroniczno-mechatroniczna (6990 os.), • branża mechaniczna (6870 os.), • branża spedycyjno-logistyczna (2550 os.), • branża teleinformatyczna (694 os.), • branża motoryzacja (2500 os.), • branża drzewno-meblarska (650 os.).

TOŻSAMOŚĆ I POTENCJAŁ: EDUKACJA ZAWODOWA

- **Zespół Szkół „ELEKTRYK” nr 1 w Słupsku** (695 uczniów)
w technikum: technik automatyk, programista, informatyk, elektryk, hotelarstwa, organizacji turystyki, żywienia i usług gastronomicznych;
w szkole branżowej: automatyk, elektryk.
- **Zespół Szkół Budowlanych i Kształcenia Ustawicznego nr 2 w Słupsku** (415 uczniów)
w technikum: technik budownictwa, renowacji elementów architektury, urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, geodeta;
w szkole branżowej: monter sieci i instalacji sanitarnych, monter branży budowlanej.
- **Zespół Szkół Technicznych nr 3 w Słupsku** (566 uczniów)
w technikum: technik informatyk, programista, reklamy, fotografii i multimediiów, technologii drewna;
w szkole branżowej: stolarz, tapicer, operator maszyn i urządzeń przemysłu drzewnego, pracownik branży hotelowej.
- **Zespół Szkół Mechanicznych i Logistycznych nr 4 w Słupsku** (857 uczniów)
w technikum: technik pojazdów samochodowych, mechanik, mechatronik, logistyk, robotyk, technik spawalnictwa;
w szkole branżowej: mechanik samochodowy, elektromechanik, mechanik, monter maszyn i urządzeń, lakiernik.
- **Zespół Szkół Ekonomicznych nr 5 w Słupsku** (554 uczniów)
w technikum: technik ekonomista, handlowiec, rachunkowości, grafiki i poligrafii cyfrowej;
w szkole branżowej: technik logistyk i magazynier logistyk.

Współpraca szkół z wybranymi pracodawcami/podpisane porozumienia m.in. z: • Energa Operator, • Markos, • PLASMET Czechowicz Sp. J., • Auto Diug, • Cemarol Sp. z o.o., • STERLOG Usługi Doradcze i Konsultingowe Wiesław Staniuk, • Firmą Sobańscy Transport sp. z o.o., • Kamir Sp. z o.o., • Plastbox, • Bormech, • Stako, • Wodociągi Słupsk.

GENIUS LOCI MIASTA: CO SPRAWIA, ŻE JESTEŚMY WYJĄTKOWI?

Historia miasta: Słupsk to miasto o ponad 1000-letniej historii. Pierwsze wzmianki o Słupsku pochodzą z 1013 r. Prawa miejskie uzyskał w 1265 r., by w 1368 roku stać się stolicą formalnego księstwa słupskiego. Jako ważny ośrodek handlowy i siedziba książąt pomorskich, a później część Prus i Polski, Słupsk dynamicznie rozwijał się w XIX wieku dzięki industrializacji. Wybuch II wojny światowej zahamował jego rozwój. Dziś miasto pełni rolę istotnego węzła komunikacyjnego i kulturalnego Środkowego Pomorza.

Walory geograficzne: Miasto położone jest nad piękną rzeką Słupią zaledwie 18 km od Morza Bałtyckiego łącząc klimat morski z malowniczymi krajobrazami Równiny Słupskiej. Okolica oferuje liczne jeziora i lasy, w tym Park Krajobrazowy „Dolina Słupi” i Słowiński Park Narodowy, co czyni z miasta idealną bazę wypadową nad polskie morze oraz bazę dla miłośników natury i aktywnego wypoczynku, a bogata historia i przepiękna architektura Słupska zachęca do jego odwiedzenia.

Z czego słynie Słupsk:

- **Witkacy w Słupsku:** jedyna i największa zarówno w Polsce jak i na świecie stała wystawa prac plastycznych artysty.
- **Najstarsza pizzeria w Polsce:** powstała 8 marca 1974 r.
- **Kompleks zamkowy:** Zamek Książąt Pomorskich, młyn z ok. 1310 r., XVIII-wieczny Spichlerz Richtera, Kościół Zamkowy, Brama Młyńska.
- **zabytkowa, drewniana winda osobowa:** uznawana za najstarszą działającą drewnianą windę w Europie.

Na przełomie XIX i XX wieku Słupsk nazywano „Małym Paryżem” ze względu na secesyjną architekturę kamienic w centrum miasta i gwiazdzisty układ drogowy.

GENIUS LOCI MIASTA: CO SPRAWIA, ŻE JESTEŚMY WYJĄTKOWI?

Znani słupszczanie:

- Otto Freundlich – światowej sławy malarz, prekursor abstrakcjonizmu,
- Heinrich von Stephan – najśłynniejszy słupszczanin i najgenialniejszy pocztowiec świata, wynalazca kartki pocztowej,
- Daniel Odija – polski pisarz, dziennikarz, publicysta i animator kultury. Jego dzieła znajdują się wśród finalistów Nagrody Literackiej Nike, a jego powieści zostały przetłumaczone na kilkanaście języków,
- Irek Jasutowicz znany w światowym środowisku street-artu jako Tankpetrol. Jego prace można zobaczyć między innymi w Islandii, Malezji, Rosji, Francji, Niemczech i Luksemburgu i w pierwszej street-artowej galerii Uper Space,
- Wojciech Stefaniec – grafik, plakacista, autor okładek do książek i albumów muzycznych, rysownik komiksowy, zdobywca wielu nagród literackich, dziennikarskich i artystycznych.

Znane osoby związane ze Słupskiem:

- George Grosz - niemiecko-amerykański malarz i grafik,
- Stanisław Ignacy Witkiewicz (Witkacy) - w Słupsku znajduje się jedyna w Polsce i największa na świecie stała wystawa jego prac,
- Jerzy Waldorff - Honorowy Obywatel Miasta, propagator słupskiego Festiwalu Pianistyki Polskiej,
- Kazimierz Adach - polski bokser, medalista olimpijski, w Słupsku rozpoczął swoją karierę sportową.

Co jest dla nas ważne i co czyni to miasto wyjątkowym? W Słupsku od zawsze dbamy o zrównoważony rozwój. Zmiany klimatyczne są dla nas bardzo ważne. Realizujemy wiele inwestycji na rzecz ochrony środowiska, klimatu, inwestujemy w zielono-niebieską infrastrukturę, OZE, efektywność energetyczną, elektromobilność, rozwijamy Słupski Klaster Bioenergetyczny, dążąc by Słupsk był miastem zeroemisyjnym i rezydentnym środowiskowo.

Słupsk to Miasto Bliskie: ważne jest dla nas budowanie i wzmacnianie wizerunku Słupska jako miasta przyjaznego, bliskiego, z kompleksowym podejściem do potrzeb mieszkańców, w którym przestrzeń miejska jest estetyczna i funkcjonalna, a mieszkańcy czują się zaopiekowani i mają prawo do decydowania o kierunkach rozwoju swojej „małej ojczyzny”.

NASZ PROJEKT W PSPRM

Tytuł projektu:

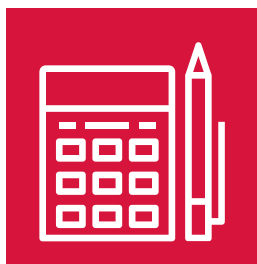
„Przyszłość w Równowadze. Wspólnie ze Szwajcarią dla lepszego i bezpiecznego Słupska”

Motywy przewodnim projektu jest bezpieczeństwo Słupska: publiczne, energetyczne, środowiskowe, gospodarcze i społeczne, stąd zaplanowano kilka spójnych i wzajemnie uzupełniających się działań.

Najważniejsze działania:

- Poprawa efektywności energetycznej budynków wraz z zastosowaniem energii odnawialnej.
- Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury oraz edukacja ekologiczna mieszkańców.
- Poprawa bezpieczeństwa drogowego oraz czytelności stref Tempo 30.
- Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów szkół i mieszkańców.
- Przygotowanie oferty promocji gospodarczej Miasta Słupska oraz wsparcie przedsiębiorczości.
- Poprawa funkcjonowania systemów wsparcia osób wykluczonych społecznie.

Budżet projektu:

Wydatki ogółem:

- 79 971 744,79 PLN,
- 17 692 863,89 CHF
(kurs 4,52 z dnia 08.08.2025)

Dofinansowanie

- 76 284 317,53 PLN,
- 16 877 061,40 CHF
(kurs 4,52 z dnia 08.08.2025)

NASZ PROJEKT W PSPRM

Kluczowe rezultaty:

Dzięki termomodernizacji budynków, wymianie oświetlenia i montażu OZE projekt przyczyni się do redukcji emisji gazów cieplarnianych i poprawy jakości środowiska, szacowany roczny ich spadek to ok. 58,80 %.

Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury przyczyni się do lepszej adaptacji miasta do zmian klimatu, poprawi jakość powietrza w mieście, wspomogę redukcję miejskiej wyspy ciepła oraz będzie impulsem do zwiększenia świadomości ekologicznej i edukacji mieszkańców.

Modernizacja przejść dla pieszych i skrzyżowań, poprawa widoczności oznakowania pionowego i poziomego, montaż nowoczesnych urządzeń bezpieczeństwa przyczyni się do: poprawy bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego i wpłynie na zmniejszenie liczby kolizji i wypadków komunikacyjnych, w tym śmiertelnych.

Rozwój i modernizacja monitoringu w szkołach i przestrzeni miejskiej, zakup pojazdów i podniesienie kompetencji strażników miejskich wpłynie na skuteczność i szybkość reagowania służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, wzmocni poczucie bezpieczeństwa, ograniczy akty wandalizmu, działania edukacyjno-prewencyjne zwiększą świadomość społeczną w zakresie zapobiegania i reagowania na zagrożenia.

Kampania promocyjna nowo uzbrojonych terenów inwestycyjnych i wykreowanie marki Słupska wpłynie na wzmocnienie konkurencyjności lokalnej gospodarki i wsparcie przedsiębiorczości, dzięki czemu planuje się utworzyć 100 nowych miejsc pracy.

Modernizacja 37 lokali mieszkalnych tzw. pustostanów i przeznaczenie ich dla osób doświadczających przemocy domowej, usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, osób z niepełnosprawnością itp. Planowana liczba osób które uzyskają wsparcie - 114 osób.

WSPÓŁPRACA BILATERALNA W PSPRM

Nasza motywacja:

Zapewnienie mieszkańcom Słupska bezpieczeństwa publicznego, energetycznego, środowiskowego, ekonomicznego i społecznego.

Cel, który chcemy osiągnąć:

Szwajcaria jest dla nas inspiracją w obszarach biznesu, gospodarki i ochrony środowiska, ale także zarządzania instytucjami publicznymi oraz kształtowania postaw społecznych. Szwajcarskie miasta często charakteryzują się silnym sektorem MŚP i innowacyjnymi rozwiązaniami, dlatego zależy nam na znalezieniu partnera, z którym możliwa będzie wymiana wiedzy, doświadczenia i dobrych praktyk poprzez **transfer adaptacyjny i inspirowany**.

Celem współpracy z partnerem szwajcarskim jest wykorzystanie jego doświadczeń i know-how w zakresie nowoczesnego zarządzania miastem, komunikacji i partycypacji społecznej. Pozwoli to na podniesienie kompetencji administracji, wdrożenie innowacyjnych narzędzi dialogu z mieszkańcami oraz budowanie wizerunku miasta jako otwartego i rozwijającego się w oparciu o dobre praktyki międzynarodowe.

Nasze doświadczenie i atuty jako partnera:

Dysponujemy własną wykwalifikowaną kadrą, która nie tylko planuje i zarządza projektami, ale i z sukcesem je realizuje. Są to projekty zarówno infrastrukturalne, jak i społeczne, finansowane ze środków krajowych i zagranicznych.

Posiadamy bogate doświadczenie we współpracy międzynarodowej, realizując projekty finansowane m.in. przez:

- Interreg Południowy Bałtyk (np. „CoBiUM – Cargo Bikes in Urban Mobility”, NOAH „Ochrona Morza Bałtyckiego przed nieoczyszczonymi wyciekami ścieków podczas powodzi na obszarach miejskich”, „GINEVRA: Governance of transformative innovation in Central European cities: the AV case”),
- kilkadziesiąt projektów dofinansowanych z Erasmus+ ukierunkowanych na wymianę doświadczeń uczniów i nauczycieli
- Fundusze Norweskie i EOG (np. „Zdrowie – Mama i Ja”, „Obywatele i kształtowanie przestrzeni”).

OBSZARY I FORMY WSPÓŁPRACY

Obszary, w których Miasto szuka partnera:

Strefa gospodarcza: wymiana doświadczeń i adaptacja praktyk w zakresie zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej miasta i wykreowanie marki miasta, przyciąganie inwestorów, wzrost kompetencji pracowników urzędu w zakresie współpracy z biznesem.

Strefa społeczna: wymiana doświadczeń i adaptacja szwajcarskich praktyk w zakresie zwiększenia poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców, komunikacji i poprawy przepływu informacji i dialogu z mieszkańcami z zastosowaniem nowoczesnych technologii w komunikacji.

Strefa środowiskowa: wymiana doświadczeń w zakresie rozwoju zielono-niebieskiej infrastruktury, efektywności energetycznej i OZE, edukacji ekologicznej oraz budowania świadomości wśród społeczności lokalnej i partycypacyjnego podejścia mieszkańców do dbałości o swoje najbliższe otoczenie i wspólną przestrzeń.

Formy wsparcia/współpracy:

- spotkania organizacyjne i robocze on-line,
- wizyty studyjne,
- wymiana doświadczeń, dzielenie się przykładami wdrożeń,
- wspólna kampania informacyjna (offline/online) np. w zakresie promocji inwestycyjnej.

OD CZEGO MOŻEMY ZACZAĆ?

Propozycja pierwszych kroków:

wyznaczenie zespołów roboczych – w zależności od obszaru tematycznego

wspólne opracowanie harmonogramu 6-ciu wizyt studyjnych

(zgodnie ze Wstępną Propozycją Projektu:
3 wizyty u partnera szwajcarskiego
i 3 u partnera w Polsce),

- opracowanie budżetu działań bilateralnych,
- podział odpowiedzialności pomiędzy partnerami z Polski i Szwajcarii

spotkanie on-line umożliwiające wzajemną prezentację obu potencjalnych partnerów

cykl spotkań roboczych w formule on-line służących opracowaniu planu działań, celów i oczekiwanych efektów współpracy

JAKIM DOŚWIADCZENIEM MOŻEMY SIĘ PODZIELIĆ?

Korzyści dla partnera to wymiana doświadczeń w zakresie:

- OZE/ochrony środowiska/adaptacji do zmian klimatu/edukacji ekologicznej,
- Rewitalizacji przestrzeni miejskiej i angażowania społeczności w sprawy lokalne,
- Przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i wzrostowi poczucia bezpieczeństwa publicznego.

Nasze kompetencje to doświadczenie w realizacji następujących działań/projektów:

- **Słupski Klaster Bioenergetyczny** – od 2017 r. skupia 19 partnerów i rozwija lokalną energetykę opartą na fotowoltaice, wietrze, kogeneracji i biogazie; wyróżniony przez Ministerstwo Energii jako jeden z najlepszych klastrów pilotażowych w kraju.
- **Adaptacja do zmian klimatu** – z sukcesem realizujemy inwestycje związane z zielono-niebieską infrastrukturą, wybudowaliśmy system zbiorników retencyjnych, które odbierają i zatrzymują wody opadowe spływające z największych osiedli mieszkaniowych. Zbiorniki pełnią także funkcję rekreacyjną, dzięki zagospodarowaniu terenu w zieleń. Przygotowany przez słupski samorząd projekt budowy sieci zbiorników retencyjnych okazał się najlepszym w kraju ekologicznym rozwiązaniem odbierania i magazynowania wód opadowych.
- **Modelowa rewitalizacja miasta** – obejmująca obszar Śródmieścia, Podgrodzia i Starego Miasta. Działania skupiają się na poprawie jakości życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni publicznej, rozwój zieleni miejskiej. Realizacja idei „Miasto Bliskie” zakłada zwrócenie uwagi mieszkańców na szacunek do mienia wspólnego poprzez dbałość i troskę o wygląd ich najbliższego otoczenia oraz „zbliżenie” słupszczyzan do swojego miasta.
- **Usługi społeczne** – mieszkania treningowe i wspomagane, Punkt Interwencji Kryzysowej, Pracownia Samodzielności „Zakątek” oraz współpraca z NGO, czyniące ze Słupska lidera w tym obszarze.
- **Słupski Inkubator Technologiczny** – wsparcie dla start-upów i innowacyjnych firm poprzez nowoczesną infrastrukturę, doradztwo i specjalistyczne usługi techniczne; nowoczesne centrum szkoleniowe, druk 3D oraz jedna z największych w kraju instalacja PV na dachu.

Dane kontaktowe – Miasto Słupsk

Katarzyna Chabros

e-mail: k.chabros@um.slupsk.pl

Tel. 59 84 88 247

Język angielski poziom znajomości A1

Izabela Grzeszczak

e-mail: i.grzeszczak@um.slupsk.pl

Tel. 59 84 88 247

Język angielski poziom A1

Laura Omucińska

e-mail: l.omucinska@um.slupsk.pl

telefon: 59 84 88 465

Kompetencje językowe:

Język angielski + poziom znajomości B2/C1

Słupsk

PL: Związek Miast Polskich

Hanna Leki tel: +48 661 545 141

Katarzyna Paczyńska tel: +48 605 552 471

Alicja Stachowiak tel: +48 663 232 232

zagranica@zmp.poznan.pl

CH: ENCO Urbaplan (SSMP)

Maren Kornmann

maren.kornmann@enco-ag.ch

Nina Dausch

nina.dausch@enco-ag.ch

Tel: +41 61 965 99 00

Franka Kling

f.kling@urbaplan.ch; Tel: +41 588 170 000

